

Alphen a/d Rijn

NAAR EEN MENSELIJKE EN DUURZAME GEMEENTE

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

GROENLINKS
ALPHEN AAN DEN RIJN

INHOUDSOPGAVE

3

Inleiding

6

Zorg, welzijn en meedoen

19

Klimaat en natuur

28

Huisvesting

31

Verkeer

34

Kunst en erfgoed

41

Sport

44

Financiën

46

Speerpunten

48 - BIJLAGE

Behaalde successen

INLEIDING

INLEIDING

GroenLinks heeft de afgelopen jaren actief mee bestuurd in de gemeente Alphen aan den Rijn. Met zichtbare resultaten. Dankzij deelname aan het college van Nieuw Elan, CDA en GroenLinks en door een actieve opstelling van de GroenLinks-fractie is er de afgelopen jaren goed beleid gevoerd in de gemeente Alphen aan den Rijn.

Verduurzaming van de gemeente is op vele plaatsen zichtbaar. Dierenwelzijn heeft extra aandacht gekregen, de zorg en de armoedebestrijding zijn goed georganiseerd en er zijn woningbouwplannen gemaakt en gerealiseerd binnen de bebouwde kommen. Ook heeft de culturele sector, tegen de verdrukking in, nieuwe impulsen gekregen. In de bijlage **Behaalde successen** wordt hier verder uitgebreid bij stilgestaan.

Niettemin is er nog veel te doen. GroenLinks wil dat er meer betaalbare woningen worden gebouwd met respect voor natuur en landschap. GroenLinks wil dat de zorg verder wordt verbeterd. Dat de armoede effectief wordt bestreden en dat de natuur wordt hersteld. GroenLinks kiest voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen en waar gezondheid voorrang krijgt boven financieel gewin.

GroenLinks roeit tegen de stroom in van jarenlang liberaal beleid, dat veel maatschappelijke problemen heeft opgeleverd. Door het Haagse beleid is er geen betaalbare woning meer te krijgen. De gezondheidszorg verkeert in een crisis: te weinig bedden en te weinig personeel. De jeugdzorg en de ouderenzorg gaan gebukt onder enorme bezuinigingen, terwijl de behoefte aan zorg sterk toeneemt, alleen al door de vergrijzende bevolking. De verschillen tussen arm en rijk zijn toegenomen. Slechts een deel van de bevolking profiteert van de economische groei. Grote groepen

worden behandeld als tweederangs burgers, die niet meer meetellen of kunnen meedoen in de samenleving. Het onderwijs krijgt onvoldoende geld en aandacht. Veel kinderen komen van school zonder dat ze goed kunnen lezen en schrijven.

Het openbaar vervoer wordt stiefmoederlijk bedeed in vergelijking met het autoverkeer. De natuur verliest steeds meer terrein en verscheidenheid, onder meer door grootschalige, op export gerichte landbouw.

En de grootste bedreiging van onze tijd, de klimaatverandering, wordt halfslachtig en dus onvoldoende aangepakt. De terugtrekkende overheid en het volle geloof in marktwerking biedt geen enkele oplossing. Het is de oorzaak van deze problemen. De overheid moet niet terugtreden, maar optreden. GroenLinks wil een sociaal rechtvaardige en een duurzame, groene samenleving. Een gemeenschap waaraan iedereen mee

kan doen en waarin de talenten van iedereen ten volle tot ontwikkeling kunnen komen.

In dit verkiezingsprogramma wordt deze visie van GroenLinks vertaald in concrete actiepunten voor de gemeente Alphen aan den Rijn.

“

**GroenLinks wil een
sociaal rechtvaardige
en een duurzame,
groene samenleving**

A photograph of two young women high-fiving outdoors. The woman on the left is of East Asian descent, with long dark hair and bangs, wearing a light pink jacket over a dark top. She is smiling broadly with her mouth open. The woman on the right is of African descent, with short dark hair, wearing a white tank top with blue straps. She is also smiling and holding a clipboard with a yellow cover. The background is a blurred outdoor setting with trees and a white car.

HOOFDSTUK 1

ZORG, WELZIJN EN MEEDOEN

ZORG, WELZIJN EN MEEDOEN

Goede zorg dient voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk te zijn, ongeacht (culturele) achtergrond, sociaaleconomische positie of lichamelijke beperking. Zorg, welzijn, wonen en een gezonde, groene leefomgeving gaan hand in hand.

Je wilt gezond zijn én je gezond voelen. Controle over je eigen leven en meedoen in de maatschappij zijn daar cruciale voorwaarden voor.

Corona heeft ons geleerd hoe belangrijk het is dat toegang tot hulpen ondersteuning nog laagdrempeliger wordt. Goede voorlichting aan inwoners bij alle organisaties waar kwetsbare mensen mee te maken hebben, kan helpen meer mensen over de drempel te krijgen.

Dat corona de wereld voor jongeren

flink overhoop heeft gehaald is duidelijk. Niet naar school gaan, thuiszitten en minder sociale contacten kunnen op latere leeftijd parten gaan spelen. Deze jongeren maken de maatschappij van later. GroenLinks wil voorzien in hun behoeften bij te dragen aan de samenleving. Laat jongeren zelf bedenken hoe zij dat doen. Het is belangrijk dat zij sociale vaardigheden opdoen.

De gemeente kan geen mentale of fysieke beperkingen wegnemen of ziektes genezen. Maar de gemeente kan wél hulp en adequate zorg bieden, zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen, sporten en bewegen en sociale cohesie in wijken en buurten versterken door een ruim aanbod aan collectieve voorzieningen. Naast goede zorg en ondersteuning wil GroenLinks ook investeren in preventie in de breedste zin van het woord. Omdat wij geloven dat voorkomen beter is dan genezen. Gezondheid is meer dan niet ziek zijn.

GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen op het gebied van werk en vrije tijd. Ook mensen met een beperking, op wat voor gebied dan ook, moeten er op kunnen rekenen dat zij mee kunnen doen en niet aan de kant hoeven blijven te staan. Wij willen werken aan een gemeente waar vertrouwen de basis is in plaats van wantrouwen. Te vaak krijgen mensen die hulp bij werk en inkomen het hardst nodig hebben, het moeilijkst toegang tot die hulp. Mensen mogen geen slachtoffer worden van de

Bij een hulpvraag zijn de wensen en behoeften van mensen leidend.

overheid. We stoppen met de onnodige controledruk. Bij een hulpvraag zijn de wensen en behoeften van mensen leidend.

GroenLinks wil discriminatie bestrijden, ook in de gemeente Alphen. Wij strijden

voor gelijke kansen voor iedereen. Voor GroenLinks is het onacceptabel dat er onderscheid wordt gemaakt naar gender, levensbeschouwing, geaardheid of kleur. Bij de politie en andere handhavers moet speciale aandacht zijn voor het voorkomen en bestrijden van discriminatie.

GroenLinks vindt het belangrijk dat de stem van de inwoners van de gemeente gehoord wordt. Het is belangrijk dat ingrijpende veranderingen breed gedragen worden door de burgers die ze aangaan. Daarom staan wij positief tegenover de inzet van vormen van democratische vernieuwing zoals een burgerberaad.

Jongeren moeten worden voorbereid op een actieve rol in de samenleving. Naast een kinderraad, moet er ook een jongerenraad of een andere vorm van actieve participatie worden opgezet, waarin jongeren kunnen meepraten over maatschappelijke onderwerpen. Burgerschapsvorming wordt bij jongeren gestimuleerd.

SPEERPUNT

Jongeren betrekken bij maatschappelijke onderwerpen

ZORG EN WELZIJN

In Alphen aan den Rijn is een aantaljaargeleden gekozen om preventie, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en/of maatschappelijke zorg middels een aanbesteding op een nieuwe innovatieve manier aan te bieden. Meer mogelijkheden voor een integraal lokaal aanbod, minder bureaucratie en sturen op resultaten.

Tom in de buurt, Go for jeugd en Boost zijn de partijen die het sociaal domein de afgelopen jaren vorm hebben gegeven.

De decentralisaties zijn gepaard gegaan met enorme bezuinigingen. Veel gemeenten kampen met financiële problemen door de uitgaven op de jeugdhulp en WMO. In Alphen zijn de

tekorten binnen de perken gebleven omdat Tom in de buurt, Go for jeugd en Boost zorg moeten leveren binnen de afgesproken budgetten. Maar ook daar zijn de tekorten ernstig gaan knellen waardoor deze partijen niet altijd de zorg kunnen bieden die wel gewenst is. GroenLinks vindt het belangrijk dat voldoende en kwalitatief goede zorg tegen een reële prijs kan worden geboden. De rekening mag niet enkel bij de inwoner of zorgorganisaties gelegd worden. Kwaliteit moet leidend zijn, niet de centen. Wij willen samenwerking tussen zorgaanbieders met kwaliteit als uitgangspunt, in plaats van concurrentie op basis van prijs.

Er moet worden ingezet op de doorontwikkeling van sterke wijkteams met voldoende professionals; dichtbij de gezinnen, integraal, snel inzetbaar, minder bureaucratie, goede samenwerking met scholen, huisartsen en het specialistische veld.

Een aantal vormen van specialistische jeugdhulp kan lokaal niet worden georganiseerd. Voor deze vormen van zorg vindt GroenLinks het belangrijk dat kan worden aangesloten bij een regionaal aanbod.

Iedere jongere zit op school of volgt een leer-werktraject. Als een jongere thuiszit, moet samen met ouders en jongere bekeken worden wat daarvan de oorzaak is. Zo kunnen we actief naar een passende oplossing zoeken. Dit betekent ook meer mogelijkheden voor zorg-onderwijsarrangementen. Naast kinderen die op school een vorm van zorg ontvangen zijn er in Alphen helaas nog te veel kinderen die niet op een school zitten en enkel jeugdhulp ontvangen. GroenLinks vindt het belangrijk dat kinderen die (tijdelijk) niet naar school kunnen een zorg-onderwijsarrangement krijgen waarbij zij naast jeugdhulp ook onderwijs krijgen aangeboden.

GroenLinks wil inzetten op een preventief programma om schade bij kinderen als gevolg van scheidingen te voorkomen. De gemeente heeft een essentiële rol in de aanpak rondom echtscheiding. Gemeentelijke voorzieningen staan, evenals het onderwijs, dichtbij de kinderen om wie het gaat. In de meeste gemeentes zijn al verschillende programma's ontwikkeld. Een bundeling van diverse interventies kan ertoe bijdragen dat meer ouders informatie krijgen over goed ouderschap tijdens en na een scheiding, meer (financiële) toegankelijkheid voor relatietherapie en bemiddeling, ondersteuning bij het voorkomen van een armoedeval, extra ondersteuning voor het kind (bijvoorbeeld KIES training), echtscheidingsloket, etc.

GroenLinks vindt dat er voldoende mogelijkheden moeten zijn om ouderen en hun mantelzorgers te ondersteunen bij 'lichte' dementie en lichamelijke achteruitgang. Gespecialiseerde coördinatoren,

voldoende mogelijkheden voor kleinschalige dagopvang, gespecialiseerde wijkteams die begeleiding thuis kunnen bieden zijn een aantal opties waarmee de kwaliteit van leven kan worden verbeterd.

Zorg dicht bij huis is belangrijk. Daarom zet GroenLinks zich in voor behoud van de huisartsenpost in het Alrijne Ziekenhuis in Alphen aan den Rijn.

GroenLinks stimuleert de verbinding tussen zorg en welzijn enerzijds en kunst en cultuur anderzijds. Daarom stimuleren we projecten waarbij mensen met een ondersteuningsvraag, kwetsbare of zieke mensen in contact worden gebracht met kunst en cultuur.

SPEERPUNT

Kinderen mogen niet de dupe worden van vechtscheidingen

Dakloosheid moet worden voorkomen. Wonen is immers een eerste levensbehoefte. Geen Alphenaar zou de nacht op straat moeten doorbrengen. Het is belangrijk dat een gemeente als Alphen aan den Rijn een integraal aanbod heeft voor mensen die dakloos zijn of dakloos dreigen te worden.

Een integraal aanbod waarbij schuldhulpverlening, zorg, woningcorporaties, het Open Venster en sociale werkvoorziening nauw met elkaar samenwerken. Het Open Venster in Alphen speelt een belangrijke rol in de dagopvang van mensen die dakloos zijn of maatschappelijk weinig aansluiting kunnen vinden. De gemeente moet Het Open Venster

structureel ondersteunen zodat zowel beroepskrachten als vrijwilligers duurzaam dagopvang kunnen blijven bieden. Een dependance in Boskoop lijkt wenselijk om te onderzoeken.

Voorkomen is beter dan genezen. Of het nu gaat om schulden, geestelijke gezondheid of problematisch overgewicht, het is cruciaal om problemen aan te pakken voordat mensen (mentale) gezondheidsproblemen krijgen. Daarom besteden we structureel geld aan armoede- en zorgpreventie. Daarmee investeren we in betere samenwerking binnen en buiten de zorg en in hulpverlening: op plaatsen waar problemen het eerst kunnen worden gesignaleerd.

GroenLinks vindt de Adviesraad samenleving belangrijk. Zij zorgt voor een goede verbinding tussen inwoners en gemeente. Zij adviseren gevraagd en ongevraagd over zorg en sociale voorzieningen in de gemeente Alphen.

Deze adviezen zijn waardevol. Het college moet deze adviezen serieus nemen.

De afgelopen 10 jaar is er flink bezuinigd op de sociale advocatuur. In Alphen is de rechtswinkel, waar vrijwilligers en studenten kosteloos juridisch advies geven. Voor mensen die tot 130 % van de bijstandsnorm verdienen, zou de eigen bijdrage aan een sociaal advocaat betaald moeten kunnen worden door de bijzondere bijstand. Het is essentieel in een rechtstaat dat iedereen in rechte vertegenwoordigd kan worden.

SPEERPUNT

Kwaliteit van de zorg staat voorop

MEEDOEN EN ARMOEDE

GroenLinks vindt dat mensen met een beperking voldoende mogelijkheden moeten hebben om aangepast werk te krijgen. Rijnvicus moet de ruimte krijgen om voldoende mogelijkheden te bieden voor beschut en aangepast werken, leer-werktrajecten en detachering vanuit het werkbedrijf.

De gemeente stimuleert en ondersteunt bedrijven die mensen met een beperking in dienst nemen. Ook moet de gemeente ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen op de arbeidsmarkt en hiervoor geld vrijmaken.

Het is van belang dat er minder mensen in de bijstand terechtkomen, of, als dit toch gebeurt, er eerder uit komen. GroenLinks gaat

daarbij uit van een positieve benadering. Bijstandsgerechtigden krijgen persoonlijke en passende ondersteuning om de kans op werk te vergroten, als het nodig is met loonkostensubsidie. Keuzevrijheid, waardering, ontplooiing, minder regels en meer ruimte om bij te verdienen staan daarbij voorop. Mensen krijgen geen boetes door onopzettelijke fouten. Bijstandsgerechtigden mogen, als proef, een half jaar samenwonen zonder dat dit invloed heeft op hun

Keuzevrijheid, waardering, ontplooiing, minder regels en meer ruimte om bij te verdienen staan voorop.

uitkering. En de gemeente werkt mee aan het onderzoek naar de mogelijkheden van een basisinkomen.

GroenLinks wil dat de gemeente

armoede tegengaat. Het doel is dat steeds meer mensen op eigen benen kunnen staan. Er zijn steeds meer inwoners met problematische schulden. De gemeente moet hen ondersteunen met schuldhulpverlening. Inwoners worden actief geïnformeerd over het recht op gemeentelijke voorzieningen en niet-gebruik daarvan wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Helaas zijn ook in Alphen mensen nog afhankelijk van de voedselbank. De voedselbank dient verzekerd te zijn van onze steun in de vorm van subsidie voor gebruik van ruimte en benodigde materialen (koelkasten, vervoer etc.). GroenLinks vindt samenwerking met het serviceplein en maatschappelijk werk en voedselbank belangrijk. Mensen met een hulpvraag moeten ook bij de voedselbank laagdrempelig en makkelijk informatie kunnen krijgen en worden doorverwezen naar bijvoorbeeld schuldhulpverlening, jeugddeelnamefondsen of bijzondere bijstand.

Sporten is gezond en brengt mensen met verschillende achtergronden, leefstijlen en mogelijkheden samen. We ondersteunen sportverenigingen en garanderen de toegang tot sport voor kinderen, gezinnen met een kleine beurs en mensen met een beperking. Zwemmen wordt in de gemeente Alphen aan den Rijn weer een standaard onderdeel van het basisonderwijs (zie ook het hoofdstuk Sport en bewegen).

Sporten is gezond en brengt mensen met verschillende achtergronden, leefstijlen en mogelijkheden samen.

Gezondheid is een groot goed. Wij weten dat gezonde inwoners vaak gelukkiger zijn, meer veerkracht hebben en beter in staat zijn om mee te doen. Positieve gezondheid gaat over goed in je vel zitten, een fijne leefomgeving hebben en regie kunnen voeren over je eigen leven.

De (gezonde) levensverwachting van mensen met een lage sociaaleconomische status is tot zeven jaar korter dan die van andere inwoners. En uit een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs blijkt dat het diploma van de ouders, de levensverwachting van hun kinderen bepaalt. Dat vinden wij onaanvaardbaar. Om de gezondheidsverschillen te verkleinen moet er bij het organiseren van activiteiten die een gezonde leefstijl stimuleren extra aandacht te zijn voor de inwoners met een lagere gezonde levensverwachting.

Een gezonde levensstijl in Alphen kan worden gepromoot door het bevorderen van sportbeoefening voor alle leeftijden, door steun aan het Jeugddeelnamefonds, door voldoende wandel- en fietspaden en openbare sportplekken. We stimuleren dat kinderen wandelend of op de fiets naar school gaan.

We zorgen voor educatieve lesprogramma's over gezond eten op scholen en stimuleren gezonde kantes (scholen, sportverenigingen, bedrijven). Initiatieven worden ondersteund van vrijwilligers die workshops, trainingen en cursussen in buurthuizen willen geven die een gezonde leefstijl promoten. Denk hierbij aan yoga, stresspreventie, burn-out preventie, samen bewegen.

Sociale restaurants waar vrijwilligers of mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een gezonde maaltijd verzorgen voor een betaalbare prijs en waar ontmoeting met buurtgenoten centraal staat, worden gesteund.

Positieve gezondheid krijgt concreet een plek in beleidsplannen en agenda's. De gemeente dient actief andere partijen te stimuleren om hierbij aan te haken.

Analfabetisme en laaggeletterdheid zijn ook in Alphen een probleem. Het is voor GroenLinks prioriteit dat iedereen de Nederlandse taal machtig wordt. We zetten vol in op

mogelijkheden voor taalonderwijs en stimuleren en faciliteren de samenwerking met vrijwilligers die hierin hun steentje willen bijdragen. Daarnaast begeleiden we mensen structureel om digitaal vaardig te worden. De gemeente zorgt er voor dat alle communicatie in begrijpelijke taal wordt gedaan. Mensen die extra ondersteuning nodig hebben bij het lezen, reageren of schrijven op brieven van een overheidsinstantie moeten gemakkelijk hierbij geholpen kunnen worden bij het serviceplein.

GroenLinks vindt dat voorzieningen, openbaar vervoer, winkels, straten en gebouwen voor iedereen toegankelijk moeten zijn, dus ook voor mensen met een beperking. De openbare ruimte moet zo worden ingericht dat mensen in een rolstoel of rollator zich er ook ongehinderd kunnen verplaatsen. Daarbij vindt GroenLinks het vanzelfsprekend dat in het gemeentelijke beleid rekening wordt gehouden met mensen met een beperking waardoor goede voorzieningen niet steeds bevochten dienen te worden.

De begeleiding en de opvang van vluchtelingen en statushouders in Alphen aan den Rijn dient goed te worden geregeld. Afstemming en samenwerking met lokale vrijwilligersorganisaties vinden wij hierbij belangrijk. Er komen toegankelijke trajecten die statushouders in staat stellen minimaal een startkwalificatie te behalen, zodat zij makkelijker zelfredzaam kunnen worden.

Voor GroenLinks is iedereen gelijk en iedereen dient ook zo te worden behandeld. Voor een baan, trouwen of opvoeden van kinderen maakt het ons niet uit wie je liefhebt. De gemeente Alphen dient als regenbooggemeente (een initiatief van GroenLinks) een voorbeeld te stellen door een kleurrijk inclusiebeleid te voeren en uit te

dragen. Waar binnen de gemeente Alphen discriminatie plaatsvindt op basis van seksuele geaardheid, huidskleur of op een andere grond moet direct worden ingegrepen. Het veiligheidsbeleid van de gemeente Alphen moet inzetten op een passende aanpak op geweld tegen LHBTI. Verder vinden wij het belangrijk dat er

blijvende aandacht wordt geschonken op scholen aan LHBTIQ+ acceptatie. Meer en betere aandacht is belangrijk omdat LHBTIQ+ scholieren tot vier keer vaker dan gemiddeld gepest worden en suïcide cijfers onder de jongeren tot vijf keer hoger zijn.

SPEERPUNT

Taalonderwijs tegen analfabetisme en laaggeletterdheid

ARBEIDSMIGRANTEN

GroenLinks maakt zich in toenemende mate zorgen over problemen omtrent huisvesting, arbeidsomstandigheden en de veiligheid van arbeidsmigranten. We hebben het over arbeidsmigranten die voornamelijk in de agrarische of logistieke sector werkzaam zijn.

Het komt regelmatig ter sprake: erbarmelijke omstandigheden waaronder arbeidsmigranten worden aangetroffen. Veelal omdat er een koppeling wordt gemaakt tussen werk, huisvesting en een zorgpas.

Dit heeft trekken van moderne slavernij en daar zou een beschaafd land zich toch voor moeten schamen. Een paar belanghebbenden hebben voordeel

over de ruggen van afhankelijk gemaakte arbeidsmigranten. We praten uiteraard niet over werkgevers die het gewoon netjes doen, maar aan de andere kant is hier ook geen sprake van incidenten maar van een patroon.

Ook in onze gemeente werken en wonen veel arbeidsmigranten. Het centrum van Boskoop bijvoorbeeld is volledig verloederd, omdat de prachtige en soms monumentale panden zijn uitgebroken om er zoveel mogelijk arbeidsmigranten in te stoppen volgens het verdienmodel.

We zijn in de geschiedenis niet veel opgeschoten qua behandeling, omstandigheden en positie van arbeidsmigranten: Eerst met de gastarbeiders uit Marokko en Turkije en nu met Polen, Roemenen en Bulgaren. Welke groepen volgen?

Als we dan toch zo nodig arbeidsmigranten het vuile werk willen laten doen, laten we het dan goed voor

ze regelen met goede huisvesting, goede arbeidsomstandigheden en regelgeving die daarop is afgestemd en die vooral ook gehandhaafd wordt.

Bij GroenLinks roept het hele arbeidsmigrantenvraagstuk de fundamentele vraag op of we wel sectoren moeten willen blijven faciliteren en stimuleren die voor het grootste deel drijven op de kurk van arbeidsmigranten, al dan niet slecht behandeld en slecht gehuisvest.

Het roept de fundamentele vraag op of we wel sectoren moeten willen blijven faciliteren en stimuleren welke voor het grootste deel drijven op de kurk van arbeidsmigranten.

Het is goed om als gemeente bij het aantrekken van bedrijven zoals bijvoorbeeld distributiebedrijven de vraag te stellen wie daar komen te werken. Te veel arbeidsmigranten moeten huisvesten betekent ook meer druk op een toch al overspannen woningmarkt.

SPEERPUNT

Arbeidsmigranten fatsoenlijk behandelen

HOOFDSTUK 2

KLIMAAT EN NATUUR

KLIMAAT EN NATUUR

Klimaatverandering is een groot en urgent probleem. Gemeenten kunnen aan de oplossing van dit wereldwijde probleem een zinvolle bijdrage leveren. Alphen aan den Rijn werkt al jaren aan de opgave om over te schakelen naar een energieneutrale samenleving en een circulaire economie.

Grote veranderingen zijn nodig in de manier waarop wij onze woningen en gebouwen verwarmen en van energie voorzien. In de toekomst moet elke woning en elk bedrijf energieneutraal zijn. Hiervoor moet een plan worden opgesteld, waarbij ook aandacht is voor de betaalbaarheid van de energietransitie.

Het project om alle woningen van het gas af te halen is een project van de lange adem. Daarvoor is niet alleen een

veel grotere elektriciteitsvoorziening nodig. Ook moeten we andere bronnen van warmte benutten, zoals warmte uit oppervlaktewater (aquathermie). Er is nader onderzoek nodig naar de bodemstructuur onder Alphen tot een grotere diepte. Op een paar honderd meter is er altijd warmte te winnen.

Onze mobiliteit kost ook veel energie. Groene stroom, eventueel opgeslagen in de vorm van waterstof, wordt de motor van onze transportmiddelen. Hiervoor moeten in Alphen de komende jaren veel meer laadpalen, snellaadstations en wellicht tankstations voor groene waterstof komen.

Groene stroom wordt de motor van onze transportmiddelen.

Met de huidige trend in de stijging van de verkopen van auto's zonder uitlaat en de daling van de auto's met uitlaat is het waarschijnlijk dat rond 2030 er weinig nieuwe auto's met een uitlaat verkocht worden. Het Nationaal Agenda Laadinfrastructuur verwacht dat een gemeente met de grootte van Alphen ongeveer 10.000 openbare laadpalen nodig heeft aan het eind van dit decennium.

De parkeerterreinen bij hoogbouw zijn soms in beheer bij de eigenaar van het gebouw. Daarmee moet overleg geopend worden zodat daar snel delen van het parkeerterrein voorzien kunnen worden van laadpalen.

Sportverenigingen krijgen hulp bij het reduceren van het energieverbruik van accommodaties; eventueel door technische of financiële steun bij isolatie en plaatsen van zonnepanelen.

De netbeheerder moet vroeg betrokken worden omdat het extra

beslag legt op de capaciteit. De laders moeten toekomstbestendig zijn. Dat wil zeggen dat ze voorbereid zijn op slim laden en beheer op afstand. De parkeerterreinen van de grote winkelcentra en van bedrijventerreinen zijn geschikte plekken voor snellaadstations. Alle platte daken zoals op de bedrijventerreinen moeten zo snel mogelijk van zonnepanelen voorzien worden. Zonnepanelen kunnen goed boven de parkeerterreinen geplaatst worden.

Hernieuwbare energie kan ook niet zonder windmolens. In goed overleg met bewoners worden hiervoor plekken gezocht langs wegen en op bedrijfsterreinen.

De bedrijven moeten omschakelen naar een circulaire productie, waarbij grondstoffen niet langer worden verspild maar worden hergebruikt.

Deze transitie in de wijze waarop we omgaan met grondstoffen, water en energie is fundamenteel. Het heeft alleen kans van slagen als iedereen mee kan doen. De betaalbaarheid voor mensen met een bescheiden inkomen moet zijn gegarandeerd. Zulke ingrijpende veranderingen in wonen, werken en bewegen kunnen alleen tot stand worden gebracht met participatie van alle belanghebbenden.

SPEERPUNT

Zonnepanelen op alle daken

AFVAL

Het afvalbeleid moet op de schop. De rijksoverheid laat het afweten bij het terugdringen van de hoeveelheid restafval, en heeft het probleem bij de gemeenten neergelegd. Maar het is een bevoegdheid van het rijk om de productie van eenmalig bruikbaar verpakkingsmateriaal aan banden te leggen en om statiegeld in te voeren voor herbruikbaar afval. De gemeenten dweilen nu met de kraan open.

Natuurlijk kunnen gemeenten zelf het nodige doen: lokale kringloopwinkels en reparatiebedrijven stimuleren. Voorlichting geven over de preventie van afval. De beste manier om grondstoffen te besparen en afval te beheersen is het voorkomen van afval.

Afvalpreventie is het beste voor ons milieu en kost het minst. GroenLinks wil via media, scholen en platforms de inwoners en de bedrijven bereiken om hen te stimuleren naar een afvalloos bestaan: meer kennis, meer initiatieven, en vooral het gedrag van consumenten en producenten ombuigen naar minder afval produceren. Om een begin te maken willen we inzetten op 10 procent minder huishoudelijk afval door preventie de komende vier jaar. Om de hoeveelheid zwerfafval te beperken wordt harder opgetreden tegen het laten slingeren van afval.

De gemeente kan de hoeveelheid restafval ook verminderen door de invoering van een prijsprikkel in de afvalstoffenheffing, en door het makkelijk te maken om afval gescheiden aan te leveren. De gemeente ziet

erop toe dat het ook voor bewoners van flatgebouwen makkelijk wordt om afval te scheiden. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van containers voor papier, PMD en restafval, en speciale GFT-cocons in de buurt van alle gebouwen.

SPEERPUNT

Meer maatregelen voor minder afval

NATUUR EN LANDSCHAP

GroenLinks hecht grote waarde aan het behoud van open landschap. De druk op het landelijk gebied is groot. We moeten geen rem op dynamiek zetten, maar wel de regie houden en samen met rijk en provincie maatregelen nemen om het landschap te verduurzamen.

Recreatie in het buitengebied wordt steeds belangrijker. Gebieden, met uitzondering van stiltegebieden voor de natuur, worden opengesteld voor extensieve dagrecreatie (wandelen, fietsen, enzovoorts). De randen van de stad bezitten vaak meer ecologische kwaliteit dan het agrarisch gebied. GroenLinks wil kwetsbare gebieden aanwijzen als natuurreservaten en ze zo inrichten dat betreding niet mogelijk is. GroenLinks wil de komende vier jaar bovendien 100.000 bomen

planten. Rondom de bebouwde kom wordt een groene gordel aangelegd, waar iedereen dichtbij huis tot rust

GroenLinks wil de komende vier jaar 100.000 bomen planten.

kan komen en kan genieten van de natuur. Hierbij moet rekening worden gehouden met het beschermen van de weidevogel.

Het landschap verstedelijkt. Soms lijkt de regie over deze ontwikkeling niet bij de overheden te liggen. Veel randen van het groene hart worden in snel tempo gevuld door landhuizen en villa's. Een gevolg van de sanering van de landbouw en de mogelijkheden om agrarische gebouwen en schuren om te zetten in woonhuizen. Vaak zien we meerdere woonhuizen op een voormalig boerenerf, maar ook in de aanpalende kavel. Deze ontwikkeling is niet wenselijk. Als de ontwikkeling doorzet is er niet veel meer te kiezen

en te bepalen als het gaat om functies als waterberging, energielandschap, duurzame landbouw, sociale woningbouw of recreatie.

GroenLinks wil het karakter van het landschap en de verkaveling versterken door het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen, zoals waterbergingen, natuurvriendelijke oevers, houtsingels etc. Dat kan door aankoop maar ook door het stimuleren van particulieren hiertoe, via informatie en wijzen op bestaande fondsen.

De Gezondheidsraad ziet een positief verband tussen de aanwezigheid van groen en gezondheid van inwoners. Daarbij gaat het om lichamelijke en geestelijke gezondheid. De nabijheid van groen in en om de stad en woonkernen is belangrijk voor de mens. Maar minstens zo belangrijk als schuilplaats, fourageplek of leefomgeving voor dieren.

We vergroenen het stedelijk gebied en het buitengebied. Met name in het stadshart en een groot deel van

We vergroenen het stedelijk gebied en het buitengebied.

het buitengebied vervangen we de ecologische woestijn door een groene oase. Een krachtige aanpak is nodig om de biodiversiteit en het leven van bijen en insecten en daarmee het fundament van natuurlijk leven te beschermen.

Om lichthinder tegen te gaan, en tegelijkertijd energie en geld te besparen én CO2-uitstoot te verminderen, zorgt de gemeente ervoor dat 's avonds en 's nachts openbare verlichting zoveel mogelijk gedimd of uit is waar dit veilig kan. Groengebieden blijven zoveel mogelijk onverlicht of verlicht met groen licht, om de nachtdieren niet te verstoren. Zo ontstaan er bovendien plekken in onze gemeente waar bewoners zonder lichtvervuiling kunnen genieten van een prachtige sterrenhemel.

Ook moeten we de omschakeling naar duurzame landbouw bevorderen. Het begin is er. In Nederland en ook in Alphen zijn er steeds meer agrariërs die biologisch en duurzaam produceren. In Boskoop en Alphen zijn biologische supermarkten. We weten hoe het moet en we weten hoe het kan. GroenLinks wil een groei van de duurzame agrarische bedrijven en duurzame consumptie. Er zijn veel partijen die graag aan de slag willen met duurzame landbouw: bestaande boeren, de herenboeren, bewoners die een voedselpark of -bos opzetten. De kansen liggen er. Nu vele gangbare agrarische bedrijven overwegen te stoppen komt er grond vrij voor duurzame vormen van landbouw. GroenLinks wil dat stimuleren en samen met de provincie een fonds oprichten dat bedrijven en nieuwkomers helpt met kennis en investeren in een duurzamer regionale

landbouw. Ook willen we dat er in de omgevingsplannen ruimte komt voor duurzame landbouwbedrijven.

GroenLinks wil ecologisch bermbeheer invoeren in de hele gemeente en doorgaan met de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Gazonnen, plantsoenen en plantvakken kunnen worden omgevormd naar ruig gras of tiny forest. GroenLinks wil ook meer bomen in particuliere tuinen. De gemeente kan hiervoor 10.000 bomen schenken aan particulieren.

Zij mogen dan kiezen uit duurzame bomen die passen in kleine, middelgrote en grote tuinen. Ook zo vergroen je de gemeente. Wijken en scholen worden gestimuleerd om tiny forests, groene schoolpleinen of wijktuinen en kruidentuinen aan te leggen. Behoud en bescherm de volkstuinverenigingen. Een volkstuin is geen bouwlocatie! Wij willen daarnaast een vaste stadsecoloog voor Alphen

**Behoud en bescherm
volkstuinverenigingen.**

die gevraagd en ongevraagd adviseert over biodiversiteit en plannen toetst op de gevolgen voor biodiversiteit.

Alphen aan den Rijn is een diervriendelijke gemeente. Dat moet zo blijven. Voorzieningen als een kinderboerderij verdienen ruimere financiële steun van de gemeente. Want de kinderboerderijen spelen een belangrijke rol bij de natuur- en milieueducatie. De nota dierenwelzijn uit 2019, met tal van actiepunten, moet zo snel mogelijk worden uitgevoerd. Hiervoor is het belangrijk dat er een wethouder dierenwelzijn blijft. De gemeente moet het goede voorbeeld geven en in de bedrijfskantines veganistische, vegetarische en biologische maaltijden aanbieden. De dierenambulance en dierenopvang verdienen de steun van de gemeente.

SPEERPUNT

Meer natuur bij de dorpen en in de stad

HOOFDSTUK 3

HUISVESTING

HUISVESTING

De gemeente Alphen aan den Rijn bestaat uit een stad en een zevental dorpen in het Groene Hart (Boskoop, Benthuisen, Hazerswoude-dorp, Hazerswoude-Rijndijk / Groenendijk, Koudekerk, Aarlanderveen en Zwammerdam). Het omliggende weidelandschap is waardevol voor mens en natuur.

Ongebreidelde groei moet de gemeente Alphen daarom niet nastreven. We bouwen voor de woningzoekende uit Alphen en omgeving. Goede en betaalbare huisvesting is een eerste levensbehoefte.

De wachtlijsten voor sociale huurwoningen zijn veel te lang. Ook aan huurwoningen in de middensector is een groot tekort.

We bouwen voor de woningzoekende uit Alphen en omgeving.

Daarom moet bij nieuwbouw 40% uit sociale woningbouw en ten minste 30% uit middenhuur bestaan. Naast betaalbaar moet er worden gebouwd voor de juiste doelgroepen, zoals goedkope woningen voor jongeren en andere starters en aantrekkelijke gelijkvloerse woningen voor ouderen dichtbij voorzieningen. Daarmee komen eengezinswoningen vrij voor gezinnen. Er wordt ook gebouwd voor alternatieve woonvormen, zoals hofjeswoningen.

We stellen een woonplicht in voor zowel nieuwbouw als voor bestaande woningen om speculatie en ongebreidelde kamerverhuur tegen te gaan. Om jongeren tot 30 jaar een steuntje te geven, wordt een vast deel aan huurwoningen van

nieuwbouwprojecten gereserveerd voor de jongeren uit onze gemeente. Bij nieuwbouwprojecten van koopwoningen wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van loten in plaats van overbieden. Hierdoor maken alle geïnteresseerden evenveel kans op een nieuw en milieuvriendelijk huis. Langdurig leegstaande winkel- en kantoorpanden worden omgebouwd tot woningen. Het winkelgebied in de stad wordt meer geconcentreerd. De parkeernormen in het centrum worden verlaagd, zodat er meer woningen kunnen worden gerealiseerd.

In veel kleine kernen is de slaagkans voor een sociale huurwoning nog lager dan in Alphen stad. Daarom zoeken we ook in de dorpen naar bouwlocaties. Naast locaties als Oostvaartpark, Oog van Koudekerk en Weidelanden, zoeken we extra locaties in de kleine kernen. Ook moeten er meer flexwoningen bijkomen, zoals in De Jozef, waar noodgevalen tijdelijk kunnen verblijven om te voorkomen

dat mensen op straat komen te staan. Nieuwbouw dient zoveel mogelijk plaats te vinden door inbreiding, zonder dat dit ten koste gaat van groene ruimte in de stad. Hiervoor benutten we onorthodoxe woningbouwlocaties. Naast leegstaande kantoorpanden benutten we hiervoor bedrijventerreinen. Door het slim verplaatsen van bedrijven kunnen terreinen beter worden benut en kan ruimte worden vrijgemaakt voor woningbouw. Hoogbouw en gestapelde bouw maakt meer woningen op een beperkte ruimte mogelijk.

Hierdoor hoeven we de komende jaren niet buiten de contouren te bouwen. Mocht dat in de verdere toekomst wel

nodig zijn, dan kiezen we voor locaties met de laagste natuurwaarden. De Gnephoek boven de lijn tot de Burgemeester Bruins Slotsingel blijft onbebouwd. Met het oog op de bodemdaling in het veenweidegebied is bouwen in de polder sowieso niet erg verstandig.

Alle nieuwbouw van woningen is aardgasloos en energieneutraal. We stellen normen voor het gebruik van circulaire materialen, zoals gerecycled beton, hout en herbruikbare baksteen.

Woningbouw moet natuurinclusief zijn, met groene daken en wanden en zonder versteende tuinen.

SPEERPUNT

Betaalbaar bouwen in de stad en dorpen, niet in de polder

HOOFDSTUK 4

VERKEER

VERKEER

GroenLinks is tegen nieuwe doorgaande wegen in het Groene Hart. Er komt geen weg door of langs het Zaanse Rietveld of het Hazerswoudse Rietveld, geen verlengde Bentwoudlaan. Evenmin komt er een grote bypass (rondweg) in de Gnephoeckpolder. Wel zijn we voor goede oplossingen voor de verkeersproblematiek in Boskoop en Hazerswoude-Dorp.

In Boskoop dient een tweede oeververbinding te komen aan de noordzijde van het dorp en in Hazerswoude-Dorp een tunnelbak met een brede overkapping die beide zijden van het dorp verbindt.

Er komt geen weg door of langs het Zaanse rietveld.

De spoorverbinding Utrecht-Alphen-Leiden wordt geheel dubbelspoor met 4x per uur een trein in beide richtingen en station Hazerswoude-Koudekerk wordt aangelegd. Bij het station komt een ongelijkvloerse kruising.

De norm voor autoverkeer in de bebouwde kom wordt 30 km/uur. In woonwijken kan de maximumsnelheid meteen naar 30 kilometer per uur. Doorgaande wegen moeten geleidelijk worden aangepast op een lagere snelheid.

In de stad komt meer ruimte voor de fiets. Fietsen in plaats van autorijden wordt met de elektrische fiets voor veel meer mensen een optie. Met de elektrische fiets kunnen langere stukken worden overbrugd. Het

opladen van elektrische fietsen wordt gefaciliteerd, onder meer bij fietsenstallingen. Minder autoverkeer betekent meer fietspaden. Dat betekent ook beter wegdek op de fietspaden. Bredere fietspaden. Betere verlichting op de fietspaden. De fietsroutes voor scholieren uit de omringende kernen worden verbeterd. Er wordt meer vaart gezet achter de aanleg van snelfietspaden naar Leiden, Gouda en Zoetermeer.

Alle kleine kernen worden goed bereikbaar per openbaar vervoer en fiets. Ook nieuwe wijken moeten direct bereikbaar zijn per openbaar vervoer

Alle kleine kernen worden goed bereikbaar per openbaar vervoer en fiets.

en fiets. Bussen worden fossielvrij aangedreven. Er zijn proefprojecten met zelfrijdende shuttles voor 10-15 personen. Snelheid max 15-30 km/uur. In de toekomst kunnen die bussen ook in de gemeente Alphen

rijden. Voordelen hiervan zijn een hogere frequentie, een grotere fijnmazigheid en lagere kosten. Ook moeten we deelmobiliteit verder bevorderen.

SPEERPUNT

Geen nieuwe weg door het Zaanse Rietveld

A woman with long dark hair, wearing a white long-sleeved dress with sheer, flowing sleeves, is captured in a dynamic pose. She is holding a wide-brimmed pink hat with a gold band. She is smiling and looking upwards, with her head tilted back. Her right arm is extended, and her left hand is near her face. The background is a solid dark grey.

HOOFDSTUK 5

CULTUUR EN ERFGOED

CULTUUR EN ERFGOED

De rijkdom van ons land is af te meten aan de verhalen die we elkaar vertellen, de beelden die we vormen, de muziek die we maken, de nieuwe werelden die we ons voorstellen. Kunst en cultuur laten ons zien wie we zijn en wie we zouden kunnen zijn.

Die waarde van kunst en cultuur reikt veel verder dan de muren van het museum of de bibliotheek. Voor GroenLinks is kunst en cultuur de zuurstof van onze samenleving en economie. Maar de waarde van kunst en cultuur wordt al jarenlang miskend. Na jarenlang rechts bezuinigingsbeleid na de vorige financiële crisis krijgt de culturele sector tijdens de coronacrisis opnieuw een klap.

Weer betalen kunstenaars en mensen achter de schermen de rekening..

Alsof ze niet fors bijdragen aan onze economie, aan werkgelegenheid. Alsof we eigenlijk wel zonder hen kunnen.

Voor GroenLinks is niets minder waar. GroenLinks kiest voor investeren in kunst en cultuur. In onze culturele iconen, nieuwe productiehuizen en andere broedplaatsen voor talent en innovatie. Hier rechts staat een citaat uit de Alphense Cultuurvisie podiumkunsten, waar GroenLinks het van harte mee eens is.

GroenLinks wil dat Alphen aan den Rijn een aantrekkelijke plek is voor jongeren om te wonen, ook tijdens of na hun studie. Daarom moeten er

GroenLinks kiest voor investeren in kunst en cultuur.

“Theaters en podia vormen al eeuwen inspirerende plekken voor jong en oud. In een theater worden verhalen verteld, de verbeelding gestimuleerd en wordt een andere kijk op zaken geboden, vaak vanuit een bijzondere invalshoek. Hierdoor leer je breder kijken, krijg je begrip voor andermans standpunten, word je creatiever in het vinden van oplossingen, je geest flexibeler en kom je weerbaarder in het leven te staan.”

Cultuurvisie, Gemeente Alphen a/d Rijn

genoeg plekken zijn om uit te gaan, muziek te maken, te sporten en te wonen. Alphen aan den Rijn moet geen grijze, ingedutte stad worden, maar bruisen, bewegen en swingen. Ook moet er een jongerencentrum komen, waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten.

Evenementen zijn van groot belang voor onze gemeente. Ze geven reuring en zijn belangrijk voor de identiteit van alle kernen. Evenementen als het

Alphen moet bruisen, bewegen en swingen.

Zomerspektakel, carnaval, Trekkertrek, luilakvoetbal, de Oldtimerdag, de kunstroutes, Hoekstock, de jaarmarkt, Parkkunst, het Bevrijdingsfestival, de 20 van Alphen, het Tentfeest in Aarlanderveen, het Dorpsfeest in Zwammerdam en de Avondvierdaagse van Benthuisen zijn daarom cruciaal. De Werf is een creatieve hotspot waar volop bedrijvigheid is. Bedrijven op de Werf maken van alles en nog wat. Dat kan iets nieuws zijn of iets op basis van hergebruik. Naar de mening van GroenLinks kan deze locatie nog veel beter benut worden voor creatieve broedplaatsen.

Het is voor evenementen, maar ook

voor sport, klassieke en moderne muziek, kunst en (jongeren)-cultuur belangrijk om een fysieke plek te hebben. Bestaande plekken als Parkvilla, de Cube, Flora, theater Castellum, Sta-Art, De Stek en Max moeten we daarom koesteren.

Echter, sinds de verkoop van het Kasteel is het laatste poppodium verdwenen. Dit doet geen recht aan de belangrijke popstad die Alphen altijd is geweest en de behoefte aan een poppodium die uit onderzoek naar voren kwam. Daarom moet er een nieuw fysiek poppodium komen waar middelgrote- en wellicht grote concerten kunnen plaatsvinden. De gemeente moet bovendien muzikale activiteiten voor allerlei doelgroepen ondersteunen. Een plan voor een combi sport- en evenementenhal ziet GroenLinks met belangstelling tegemoet.

Er moet volgens GroenLinks meer gedaan worden om de diverse culturen die in onze gemeente woonachtig zijn te betrekken bij cultuurbeleving en -participatie. We constateren dat het rondom de Alphense cultuur allemaal

nog erg 'wit' is terwijl we zoveel meer in huis hebben.

Wij willen dat het budget voor kunst en cultuur omhoog gaat en er meer aandacht komt voor talentontwikkeling, jonge makers en culturele broedplaatsen. Het subsidiestelsel wordt overzichtelijker en biedt meer zekerheid. Het moet onder andere mogelijk zijn om een meerjarige subsidie aan te vragen. Dat geeft culturele instellingen de kans om echt langdurig te investeren in personeel en vernieuwing.

Iedereen krijgt toegang tot cultuur. Culturele instellingen worden inclusiever en beter toegankelijk. We versterken het cultuuronderwijs binnen en buiten school door meer budget en een betere samenwerking tussen centra voor de kunsten, basis- en middelbare scholen, mbo's, kunstopleidingen en andere culturele professionals en instellingen. Cultuurparticipatie, amateurkunst en muziekverenigingen ondersteunen we extra. Parkvilla moet meer een huiskamer van de stad worden.

Daarvoor moet het theater genoeg subsidie krijgen, maar wel met een laagdrempelige programmering.

Culturele instellingen worden inclusiever en beter toegankelijk.

Bibliotheken vervullen een belangrijke rol in onze samenleving op het gebied van cultuur, onderwijs en welzijnswerk. We garanderen dat iedereen in Alphen aan den Rijn toegang heeft tot een van de bibliotheken in onze gemeente. Bibliotheken spelen, onder andere in samenwerking met scholen, een belangrijke rol in de bestrijding van laaggeletterdheid. Daarnaast gaan bibliotheken zich meer inzetten voor ontmoeting en publiek debat.

In samenwerking met de ondernemers moet de gemeente werken aan een uitbreiding van de plaatselijke evenementen. Op deze manier bereiken we het niveau van

vergelijkbare gemeenten, zoals Gouda. Verstikkende regelgeving welke tot gevolg heeft dat vele initiatieven stranden door onnodige bureaucratie moet worden beperkt. De gemeente zou juist veel meer de rol moeten hebben van faciliteren en stimuleren in deze.

Kinderen hebben recht op cultuur. Voor kunst,- cultuur- en muziekonderwijs komt structureel meer geld beschikbaar. Op die manier kunnen kinderen en jongeren kennis maken met kunst door zowel zelf creatief bezig te zijn als de creativiteit van anderen te bevorderen.

We zijn blij dat het gemeentearchief een plek heeft in de nieuwe bibliotheek en toegankelijker en aantrekkelijker wordt. Inwoners moeten op een laagdrempelige manier kennis kunnen maken met de geschiedenis in onze regio.

Het is belangrijk dat er een duidelijk en overkoepelend cultuurbeleid is, waarbij voorzieningen elkaar versterken en er voor iedere burger iets te halen is. GroenLinks wil de cultuurmakelaar, een belangrijke schakel om de sector te verbinden, en de cultuurcoaches behouden. Het Cultuurplatform geeft alle deelnemers de mogelijkheid om mee te praten en zaken samen te organiseren.

MONUMENTAAL VERLEDEN

Cultureel erfgoed is naar de mening van GroenLinks een belangrijk onderdeel van cultureel Alphen aan den Rijn. Erfgoed is het visitekaartje van een gemeente, ook van Alphen aan den Rijn. Het vormt het cement in de samenleving en is een belangrijke economische factor.

Erfgoed geeft de gemeente een gezicht, brengt geld in het laatje, brengt mensen samen, maakt een gemeente duurzaam en het levert natuurlijke unieke locaties op. De Erfgoedvisie Alphen aan den Rijn sluit daarbij aan.

Alphen heeft veel religieus, agrarisch en industrieel erfgoed. Met name de steen- en pannenbakkerijen langs de Oude Rijn getuigen van een roemrijk industrieel verleden. Het is daarom

We willen dat monumentale gebouwen een publieke functie houden of krijgen.

van grote betekenis dat het complex Nieuw Werklust van de ondergang wordt gered.

De Nieuwe Muziekschool zit momenteel in het oude raadhuis van Alphen aan den Rijn. GroenLinks is daar blij mee. Het is mooi dat op deze manier een monumentaal gebouw een publieke functie heeft.

Wij zien graag dat monumentale gebouwen, zoals de oude raadhuizen van Boskoop en Alphen aan den Rijn, en de watertoren in Boskoop een publieke functie houden of krijgen en waar nodig worden opgeknapt. Fijn dat dit is gebeurd met het oude raadhuis in Boskoop.

Het oude raadhuis van Alphen moet, zoals in het coalitieakkoord van 2018 is vastgelegd, een cultureel-maatschappelijke functie krijgen met behoud van de ceremoniële functies.

Monumentale gebouwen hebben veel uitstraling en geven eigenheid en sfeer aan onze gemeente. Dit is belangrijk voor de identiteit van onze gemeente.

Het Romeinse verleden is een andere manier om de identiteit van onze gemeente te versterken. GroenLinks heeft er mede voor gezorgd dat Archeon verder kan uitbreiden en plek krijgt voor de Zwammerdam-schepen. Dit werelderfgoed zet Alphen aan den Rijn op de kaart, zowel binnen als buiten Nederland. GroenLinks ziet graag dat het Romeinse verleden nog meer wordt ingezet in de promotie van de gemeente.

SPEERPUNT

Meer investeren in kunst, cultuur en cultureel erfgoed

HOOFDSTUK 6

SPORT

SPORT

Sporten is gezond en leuk voor iedereen. We willen dat Alphen aan den Rijn een goed en betaalbaar aanbod van sportvoorzieningen houdt.

Voetballen, korfballen, tennissen, roeien, zwemmen of hockeyen? Met sporten maken mensen nieuwe vrienden en verbeteren hun gezondheid. Sporten biedt mensen een grotere kans op een goede toekomst, terwijl het de kans op negatief gedrag en buitengesloten te worden juist verkleint. Naast deze sociale voordelen is sporten ook goed voor de gezondheid en gaat het bijvoorbeeld overgewicht tegen. Voor de ouderen resulteert sporten in een hogere vitaliteit en minder kans op eenzaamheid.

De gemeente zorgt voor goede en betaalbare sportvelden, zwembaden, sporthallen met voldoende

spreiding over de hele gemeente. Het individueel sporten, vaak buiten verenigingsverband, is in opmars. Daarom worden openbare sportfaciliteiten ingepast in de wijken met als doel een beweegvriendelijke omgeving te creëren.

Sport in Alphen aan den Rijn is dus belangrijk voor iedereen, ook voor kwetsbare inwoners en nieuwe Alphenaren, we sluiten niemand uit. GroenLinks wil zo veel mogelijk mensen toegang bieden tot sportvoorzieningen. Hiervoor is subsidie van de breedtesport vaak noodzakelijk. Ook draaien sportverenigingen op

GroenLinks wil zo veel mogelijk mensen toegang bieden tot sportvoorzieningen.

vrijwilligers. Dat is goed voor de samenwerking en onderling begrip, en het weerspiegelt onze samenleving. De gemeente stimuleert en ondersteunt sportverenigingen hierin.

Ook de samenwerking tussen sportverenigingen onderling en de samenwerking met het onderwijs, de naschoolse opvang, fitnesscentra en zorginstellingen wordt bevorderd. Sportverenigingen leggen verband met andere (sport)verenigingen, het onderwijs etc. Betere samenwerking, ook qua accommodaties, kan kosten besparen.

Wij willen graag dat alle leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs een kennismakings-programma krijgen bij verschillende sportverenigingen. Meer scholen bieden sport aan als naschoolse activiteit. We willen sport zo vanzelfsprekend mogelijk maken in het dagelijks leven. Wij ondersteunen het gemeentelijk programma Nieuw en Anders, waarmee onze

sportverenigingen initiatieven kunnen ontwikkelen om inwoners die normaal gesproken niet de middelen hebben om te kunnen sporten, in staat worden gesteld mee te doen. Het particuliere Jeugddeelnamefonds is ook een prachtig initiatief dat cultuur en sport mogelijk maakt voor onze jonge inwoners. Onze gemeente kent bovendien heel veel water. Wij vinden daarom dat elk kind recht heeft op zwemles.

Voor senioren willen wij een gevarieerd aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten, afgestemd op de specifieke behoeften van deze groep. Bijvoorbeeld combi-abonnementen, waarbij sportverenigingen afspraken met elkaar maken om ouderen tot meer sport te stimuleren. Ouderen kunnen bijvoorbeeld voor een bepaald bedrag

gebruik maken van het zwembad, de tennisbaan en het fitnesscentrum.

Tenslotte is het belangrijk dat mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking bekend zijn met de mogelijkheden tot sportbeoefening in onze regio, en dat er samen met sportverenigingen een aangepast sportaanbod wordt aangeboden.

SPEERPUNT

Zwemmen terug op de basisschool

HOOFDSTUK 7

FINANCIËN

FINANCIËN

Financiële middelen zijn altijd schaars. Daarom moeten er keuzes worden gemaakt. GroenLinks wil meer geld voor wonen, zorg, klimaat, natuur(educatie) en cultuur. En minder geld naar de peperdure aanleg van nieuwe wegen voor het autoverkeer of naar gratis parkeren.

Het gemeentelijk belastingstelsel moet bijdragen aan vergroening en verduurzaming. De gemeente beschikt over drie eigen inkomstenbronnen: de onroerendzaakbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. GroenLinks wil in elk van deze drie heffingen een beloning inbouwen voor duurzame maatregelen.

In de rioolheffing komt een korting voor groene tuinen, de onroerend zaakbelasting krijgt een korting voor energiezuinige woningen en in de afvalstoffenheffing wordt het beginsel van de vervuiler betaalt ingevoerd. Minder restafval betekent een lagere heffing.

De onroerend zaakbelasting is in Alphen aan den Rijn lager dan gemiddeld in vergelijkbare gemeenten. Verhoging van deze belasting is geen taboe, indien het noodzakelijk is voor goede voorzieningen op het gebied van bijvoorbeeld onderwijs, zorg, gezondheid en sport. Het huidige, lage tarief betekent dat er altijd geldgebrek is. Wie serieus werk wil maken van een gezonde en sterke samenleving moet daar ook iets voor over hebben.

IN HET KORT **SPEERPUNTEN**

Zorg, welzijn en meedoen

- Jongeren betrekken bij maatschappelijke onderwerpen
- Kinderen mogen niet de dupe worden van vechtscheidingen
- Kwaliteit van de zorg staat voorop
- Taalonderwijs tegen analfabetisme en laaggeletterdheid
- Arbeidsmigranten fatsoenlijk behandelen

Klimaat en natuur

- Zonnepanelen op alle daken
- Meer maatregelen voor minder afval
- Meer natuur bij de dorpen en in de stad

Huisvesting

- Betaalbaar bouwen in de stad en de dorpen, maar niet in de polder

Verkeer

- Geen nieuwe weg door het Zaanse Rietveld

Kunst en erfgoed

- Meer investeren in kunst, cultuur en cultureel erfgoed

Sport

- Zwemmen terug op de basisschool

BIJLAGE

SUCCESSSEN BEHAALD DOOR GROENLINKS IN 2018 - 2022

SOCIAAL DOMEIN

Motie Opgroeien en Jeugdhulp

GroenLinks heeft een actieve rol gehad in de voorbereiding van de motie Opgroeien en Jeugdhulp. M.b.v. deze motie worden relevante maatschappelijke partijen en inwoners meer betrokken bij de thema's opgroeien en opvoeden in het algemeen, en de aanbesteding van de jeugdhulp in het bijzonder.

Aandacht voor voorkomen problematische echtscheidingen

GroenLinks heeft de laatste jaren op verschillende momenten gepleit voor een loket of spreekuur waar inwoners terecht kunnen met allerlei vragen omtrent echtscheiding en ouderschap. Een problematische echtscheiding veroorzaakt veel leed en ellende. In de

huidige aanbesteding voor preventie is, op voorspraak van GroenLinks, aandacht voor echtscheiding als belangrijk punt meegenomen.

Vuurwerkvrije zones

GroenLinks wil het liefst een verbod op consumentenvuurwerk en een centrale vuurwerkshow als alternatief, waardoor de jaarwisseling voor iedereen weer een feestje wordt. De afgelopen jaren stond GroenLinks vrij alleen in dit standpunt. Het aanvragen van vuurwerkvrije zones bleek wel haalbaar en is, mede op initiatief van GroenLinks, afgelopen twee jaar succesvol gelanceerd.

Motie Opvang bieden aan alleenstaande vluchtelingkinderen

GroenLinks heeft het initiatief genomen om in Alphen een motie in te dienen waarin de gemeente

laat weten bereid te zijn zijn/haar aandeel te leveren in de opvang aan alleenstaande vluchtelingkinderen uit de Griekse opvangkampen. De motie in Alphen is aangenomen. Ondanks het feit dat vele gemeenten dit signaal hebben afgegeven heeft het kabinet besloten geen vluchtelingkinderen uit de kampen in Nederland op te vangen.

Aandacht voor inclusie

GroenLinks heeft op verschillende momenten steeds aandacht gevraagd voor inclusie en is blij dat er in 2019 ook een inclusieagenda is opgesteld. De nadruk van deze agenda ligt op bewustwording van dit onderwerp binnen de gemeente, toegankelijkheid van gebouwen en leefomgeving en mobiliteit. De lift in de bibliotheek is helaas een voorbeeld zoals het niet moet. GroenLinks heeft erop aangedrongen dat bij de bouw van nieuwe publieke gebouwen, toegankelijkheid een nadrukkelijk aandachtspunt moet zijn.

Alphen is regenbooggemeente geworden en Alphen heeft in 2019 een plan van aanpak regenbooggemeente gekregen. GroenLinks blijft zich inzetten voor de emancipatie en veiligheid van LHBTIQ+. Het gemeentehuis heeft een regenboogbalie gekregen.

De schrijnende situatie rondom Jeugdzorg is continu aangezwengeld. We zijn constant aan het vechten om te redden wat er te redden is na de decentralisaties/bezuinigingen van het Rijk. Meerdere malen heeft de coalitie hierdoor besloten om meer gemeentelijke gelden beschikbaar te stellen.

Dorps- en Buurthuizen

Bij de realisatie van het beleid heeft GL zich sterk gemaakt voor het behoud van een fijnmazig netwerk aan buurthuizen etc. Ook hebben we ingezet op lage beheerkosten en lage verhuurprijzen voor niet commerciële activiteiten die voor buurt en gemeente belangrijk zijn. We hebben ons vooral ingezet voor buurthuizen Kaju Putih, voormalig gemeentehuis Boskoop,

Pleyn 68 in Groenendijk, Ridderveld (behoud van twee buurthuizen) en de renovatie/nieuwbouw Zwammerdam. Mede door de inzet van onze fractievoorzitter René Driesen is uiteindelijk wijkcentrum Kaju Putih in de Molukse wijk gebouwd en geopend. We hebben hiermee een deel van de belofte aan de Molukse gemeenschap ingelost.

Er is in alle vergaderingen veel aandacht gevraagd voor armoedepreventie. In Alphen doen we dat nu best goed met pilots als mobility mentoring, actie Schoon Schip, aandacht voor vroegsignalering, en de inzet van vrijwilligers en organisaties om mensen te ondersteunen bij budgetteren en dergelijke. Ook is dankzij een voorstel van ons in 2020 een respijthuis geopend. Dit is een plek waar degene voor wie mantelzorgers zorgen, tijdelijk kan verblijven.

GROEN/ DUURZAAMHEID

Vergroening en biodiversiteit

GroenLinks heeft met succes gepleit voor vergroening van het stadshart. Ook is het Prinses Irenebos aangelegd: een prachtige combinatie van bijvriendelijke en eetbare beplanting, gecombineerd met recreatie en educatie. Ook hebben wij ons ingezet voor Voedselbos Benthuizen en Voedselpark Gnephoek. Op aandringen van GroenLinks heeft het Voedselpark Gnephoek de garantie van een blijvende plek gekregen. GroenLinks heeft zich ook ingezet voor bloemrijke bermen en voor bijvriendelijk maaibeheer, 'bijenidylles'. Dit is gelukt. Stroken bij de molen in de Gnephoek en bij Archeon zijn voorbeelden hiervan.

Motie Groene scholen en schoolpleinen

GroenLinks heeft zich hard gemaakt om vergroening van schoolpleinen en de aanleg van schooltuinen in Alphen te stimuleren en heeft de gemeente gewezen op de mogelijkheden voor subsidies en externe financieringsbronnen. In samenspraak met scholen is een aantal schoolpleinen al vergroend.

Stichting Alphense Kinderboerderijen

Een motie van GroenLinks is aangenomen voor extra middelen en steun voor de Stichting. Het gevolg hiervan is continuïteit en rust om de dagelijkse uitvoering op een goede manier uit te voeren en beleid in te voeren over onder meer dierenwelzijn, duurzaamheid en educatie.

Tiny Forest

Via contacten met projectleider IVN Nederland is met de gemeente overlegd om vier Tiny Forests aan te leggen. Inmiddels zijn er drie gerealiseerd.

Bomenbeleid

Het eerste deel van het Bomenbeleid is tijdens het vorige college vastgesteld. Het tweede deel is in dit college vastgesteld. Het accent van dit beleid lag op de lijst beschermwaardige bomen. Het gaat om circa 1800 bomen. Lastig is dat het beleid op gebied van structuurgevende bomen wel voorziet in de vervanging van te kappen bomen, maar weinig bescherming biedt aan bestaande bomen. Daarvoor zal GroenLinks aandacht blijven vragen.

Zonnepanelen, zonneweiden en verder

Op het dak van Rijnvicus en bij de Golfvereniging zijn een groot aantal zonnepanelen geplaatst. Alphen aan den Rijn is een van de gemeenten met meeste zonnepanelen op woningen. De aanleg van een zonneweide naast De Bosrand is voorbereid. Verder heeft de gemeente een grote collectieve inkoopactie voor de isolatie van woningen in gang gezet gang gebracht, zijn er duurzaamheidsafspraken met de woningbouwcoöperaties gemaakt, en is er een informatiepunt duurzaamheid bij de bibliotheek gekomen. In Alphen is de elektrificatie van de binnenvaart - eerste aansluiting van Nederland – van start gegaan.

Ook zijn de eerste stappen richting een aardgasvrij Alphen aan den Rijn gemaakt, met een ontwerp-transitievisie warmte. In de Planetenbuurt start een aquathermie-pilot voor duurzame warmte. Voor particuliere woningen is er een hoger budget gekomen

voor duurzaamheidsleningen, en een subsidieregeling voor klimaatadaptieve maatregelen voor de tuinen van deze woningen, zoals de opvang van regenwater en het vergroenen van daken. Wat betreft water is er ook budget vrijgemaakt voor de voorbereiding van een ondergrondse waterberging in het stadshart.

Dierenwelzijn

De extra aandacht die in de verkiezingscampagne van 2018 is gegeven aan dierenwelzijn heeft via de onderhandelingen geleid tot een wethouder Dierenwelzijn. Eind 2019 is er een nieuwe nota Dierenwelzijn gekomen. De oude nota stamde uit 2009. Actualisatie was dringend nodig. Op basis van het voorstel van het college zijn extra maatregelen via de door GroenLinks ingediende motie gekomen: meer aandacht voor wilde dieren, sterilisatie acties honden en katten en bijdrage voor medische kosten dieren voor minder draagkrachtigen.

WONEN

Gnephhoek en woningbouw (-locaties)

Het grootste succes op het gebied van wonen is wellicht dat we hebben kunnen voorkomen dat er in de prachtige polder de Gnephhoek bebouwing plaatsvindt. Tijdens de lockdown hebben vele wandelaars de Gnephhoek herontdekt. Ook hebben wij voorkomen dat het Spoorbos Boskoop zou worden bebouwd. Hiervoor hebben wij ons al sinds de vorige raadsperiode hard gemaakt.

We hebben allerlei alternatieven voor de Gnephhoek aangedragen, zoals niet gebruikte bedrijventerreinen, de Noordrand en het gebied bij de JC Hoogendoornlaan. Veel van deze wat meer onorthodoxe woningbouwlocaties voor inbreidingslocaties in Alphen-stad worden nu uitgewerkt. Wij hebben plannen voor ongeveer 2000 extra woningen.

Voor sociale woningbouw is er een vereveningsfonds gekomen. Het fonds is nuttig bij het realiseren van sociale woningbouw. Oostvaartpark en Oog van Koudekerk zijn toegevoegd als locaties voor woningbouw (voormalig Oude Rijnzone). Bij nieuwbouw is bovendien 25% sociale huurwoningen gerealiseerd in plaats van de eerder bepaalde 15%, en 10% middenhuur.

Motie Tiny Houses

We hebben de motie Tiny Houses samen met CDA en Nieuw Elan ingediend en hebben dit onderwerp op de agenda gezet. De motie is aangenomen.

VERKEER

Op gebied van verkeer hebben wij ons de afgelopen periode ingezet voor betere infrastructuur voor fietsen, en het voorkomen van verkeersproblemen op verschillende plaatsen in de gemeente. Wij denken hierbij ook aan de veiligheid van dieren: zo is er ons initiatief een ottertunnel gemaakt de Zierendeweg.

Voor fietsers is er een apart fietsprogramma en concreet Fietsactieplan gekomen, inclusief budget. Ook is de fietsenstalling aan het Fossapad verbeterd, met een extra toegang aan het Rijnplein. Met onze steun is er verder besloten dat er een nieuwe fietsbrug over het Aarkanaal komt.

Dankzij onze ontwerpschets die aantoonde dat er een beter ontwerp voor het kruispunt in Hazerswoude-Dorp mogelijk is, wordt er nu een ontwerp uitgewerkt waarbij de mogelijkheid behouden blijft om van

de N209 Noord rechtsaf te slaan naar de Dorpsstraat. Dit voorkomt extra verkeersdruk in Hazerswoude-Dorp Zuid-West. Daarnaast hebben wij de tweede oeververbinding in Boskoop hoog op de politieke agenda gekregen. Ook is er een ontsluitingsweg voor Kerk en Zanen aangelegd in combinatie met een uitbreidingsstrook voor Archeon, zoals wij hebben bepleit.

Wij zijn tegen hoge kosten om autoverkeer juist te stimuleren. Daarom hebben wij bijvoorbeeld in de gemeenteraad tegengehouden dat er miljoenen uit de algemene reserve zouden worden besteed aan de bouw van een parkeergarage bij de nieuwbouw bij de Aarhof.

CULTUUR EN ERFGOED

Er is een nieuwe cultuurvisie tot stand gekomen. GroenLinks heeft met succes gepleit voor extra geld voor culturele activiteiten en evenementen. GroenLinks heeft er met succes voor gepleit dat in het coalitieakkoord is vastgelegd dat het oude raadhuis van Alphen aan den Rijn een cultureel-maatschappelijke bestemming moet krijgen. Mede op aandringen van GroenLinks is deze bestemming al vervuld voor het monumentale voormalige raadhuis van Boskoop.

De gemeente wilde het jongerencentrum Max laten verdwijnen. Mede door de bemoeienis van GroenLinks bestaat het nog en is er een regeling getroffen waarbij Max geen huur hoeft te betalen. GroenLinks heeft met succes gepleit voor behoud van het theater Castellum.

Een parapluplan Archeologie is in de maak, evenals een cultuurhistorische waardenkaart. GroenLinks heeft

voortdurend Cultureel erfgoed en monumentenbeleid op de kaart gezet. Diverse malen hebben we de publiciteit gezocht en gehaald als het gaat om bescherming van monumenten.

Dat het niet is gelukt om op initiatief van GroenLinks het Nationaal Popmuziekmuseum naar Alphen te halen, is nog steeds een gemiste kans voor Alphen aan den Rijn. De coronacrisis heeft echter veel roet in het eten gegooid in de cultuur- en museumwereld.

Mede dankzij ons zijn in het stadshart van Alphen en in het oude Raadhuis van Boskoop prachtige nieuwe bibliotheken opgericht. Ook is er een bijdrage gekomen voor de restauratie van molen 3 van de molenviergang in Aarlanderveen.

Dankzij GroenLinks zijn er een cultuurmakelaar en het

cultuurplatform Khabbaz gekomen. De cultuurmakelaar verbindt, faciliteert en ondersteunt culturele makers. De makelaar ziet kansen voor kunst en cultuur om nieuwe ontwikkelingen en broedplekken te initiëren. In aansluiting daarop zorgen cultuurcoaches in de wijken en kernen van de gemeente voor de verbinding van Kunst en Cultuur en het Sociaal Domein.

Wil je met ons in contact komen?

Mail ons

alphenaandenrijn@groenlinks.nl

Of kijk op onze website

alphenaandenrijn.groenlinks.nl

En volg ons op sociale media

facebook.com/GroenLinksAlphenaandenRijn/

instagram.com/groenlinksalphenaandenrijn/